Orędownik Urzędowy
miasta Bydgoszczy

Wychodzi raz w tygodniu co sobotę jako bezpłatny dodatek do „Dziennika Bydgoskiego"

Redakcja: Magistrat m. Bydgoszczy, Ratusz I p. pokój 15. Czynna codziennie od 6—7 wiecz.
Administracja: Administracja Dziennika Bydgoskiego, ulica Poznańska nr. 30.

Prenumerata: Miesięcznie mk. 2400,—
Kwartalnie „ 6000,—

OGŁOSZENIA: Wiersz 38 mm. szeroki 1000 mkp. Przy powtarzającym się ogłoszeniu udzielamy rabatu.

Cena egzemplarza mk. 1000,—

№ 30. | Bydgoszcz, niedziela dnia 23 września 1923 r. | Rok XXXX.

Uchwała Sejmu

z dnia 28. czerwca 1923 r.

Sejm stwierdza, że Marszałek Józef Piłsudski jako Naczelnik Państwa i Naczelny Wódz zasłużył się Narodowi.

Obwieszczenia.

Obwieszczenie

W tutejszym rejestrze małżeńskich praw majątkowych wpisano dnia 24 kwietnia 1923 na str. 2245, że małżonkowie Goertz Robert Gustaw, kowal w Bydgoszczy i Minna Emilja z d. Lemke, aktem notarjalnym z dn. 13 kwietnia 1923 ustanowili ogólną wspólność majątkową według przepisów prawa cywilnego.

Bydgoszcz, dnia 24 kwietnia 1923.

Sąd powiatowy.

Obwieszczenie.

Uchwałą Magistratu z d. 29. VIII. 23 i Rady Miejskiej z d. 6. IX. 23 podwyższono cenę za wodę na III kwartał (lipiec, sierpień, wrzesień) br. z mk. 820 na mk. 2000 za kbm.

Bydgoszcz, dnia 8 września 1923.

Magistrat.

Obwieszczenie.

Na podstawie zarządzenia p. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 grudnia, 22 roku w sprawie osób narodowości niepolskiej i nie posiadających obywatelstwa polskiego, przybyłych do Polski w drodze nielegalnego przekroczenia granicy wschodniej po dniu 12. 10. 20 r. podaję do wiadomości co następuje:

1) Osoby narodowości niepolskiej, nie posiadające obywatelstwa polskiego, przybyłe do Polski w drodze nielegalnego przekroczenia od strony Rosji i Ukrainy po dniu 12. 10. 20 r., które po myśli wydanych poprzednio zarządzeń korzystały dotychczas przywileju pobytu w Polsce pod warunkiem poczynienia starań i przygotowania do dalszej emigracji, a które do chwili obecnej pozostają w Polsce, nie wykorzystawszy udzielonego im dobrodziejstwa gościnności, w celu wyjazdu do innych państw i krajów będących celem emigracji, obowiązane są w terminie ostatecznym do dnia 1. października 23. r. opuścić granicę Rzeczypospolitej Polskiej.

2) Osoby w mowie będące, którzy przekroczą termin ustalony w p. 1. ulegną przymusowemu wydaleniu z granic Państwa.

3) Zarządzenie niniejsze nie dotyczy emigrantów politycznych z Rosji i Ukrainy, będących w posiadaniu dokumentów to stwierdzających, wysta

wionych przez upoważnione władze polskie, które nadal mają prawo korzystać z przyznanego im prawa azylu.

4) W związku z powyższem paszporty na wyjazd z Polski, wystawione osobom, o których mowa w p. 1-szym, dla umożliwienia im dalszej podróży za granicę, a nie wykorzystane do dnia 1. października 23 r. nadal prolongowane nie będą, po upływie tego terminu tracą moc dokumenta i podlegają zwrotowi do Urzędu Starościańskiego. Takie paszporty osób przybyłych do Polski przed 12. 10. 20 r. a wystawione przed dniem 1. października 23 r. po terminie tym tracą również swą moc i winny być wymienione na nowe.

5) Stosownie do powyższego, Miejski Urząd Policji dla wyżej podanych obywateli nie posiadających obywatelstwa polskiego zarządza rejestrację w następującym porządku:

a) **rosjanie i ukraińcy** w dniu 21 września rb. L. od A do L w dniu 22 września rb. L. od M. Z.

Równocześnie zarządza się rejestrację wszystkich innych obcokrajowców oraz optantów, przebywających obecnie w Bydgoszczy w następującym porządku:

W dniu	24	września	rb.	lit. A-F
„ „	25	„	„	G-K
„ „	26	„	„	L-P
„ „	27	„	„	Q-T
„ „	28	„	„	U-Z

Rejestracja odbędzie się w Miejskim Urzędzie Policyjnym przy ul. Grodzkiej 32, pokój L. 1. Wszyscy obcokrajowcy, o których mowa w powyższem obwieszczeniu winni się we wyżej przeznaczonych terminach zgłaszać, przedkładając równocześnie wszelkie w ich posiadaniu będące dokumenta osobiste. Nie stosujących do powyższego pociągać się będzie do surowej kary a w dodatku uważać ich się będzie jako obcokrajowców nielegalnie przebywających w Polsce, którzy podlegają bezpośredniemu wysiedleniu.

Bydgoszcz, dnia 18. IX. 23 r.

Miejski Urząd Policyjny.

Taksę kominiarską z dnia 9. maja 1923 r. podwyższa się za zgodą Magistratu o $200_0/^0$ i to od 1-go lipca rb.

Miejski Urząd Policyjny.

Pl. III. 2637/23.

Tutejsze rozporządzenie policyjne z 30. IV. 1923 r. Pl. VI. 2078/23 r. w przedmiocie trzymania psów na uwięzi znosi się z dniem 4/IX. 1923.

Bydgoszcz, dnia 3 września 1923r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) Hańczewski.

Pl. IV. 3522/23.

Przybłąkane psy.

W niżej podpisanym urzędzie zgłoszono 4 przybłąkane psy.

Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym, ulica Grodzka nr. 32 I piętro Biuro Pl. IV.

Bydgoszcz, dnia 16 sierpnia 1923 r.

Miejski Urząd Policyjny.

Pl. IV. 2860/2862/2863/2898/23 r.

Świerzbę

stwierdzono u konia należącego się firmie PREUHS & WOLLF w miejscu, przy ul. Jagiellońskiej.

Środki zapobiegawcze zarządza się.

Bydgoszcz, dnia 29 sierpnia 1923 r.

Miejski Urząd Policyjny.

Pl. IV. 3673/23 r.

Czerwonkę stwierdzono u świni, należącej się panu Jakubowskiemu Okole, ul. Berlińska nr. 30.

Środki zapobiegawcze zarządza się.

Bydgoszcz, dnia 5. IX. 23 r.

Miejski Urząd Policyjny.

Pl. VI. 3709|23.

Cholerę drobiu stwierdzono u kur, należących się panu majorowi Mancewiczowi, ul. Błonia 5.

Środki zapobiegawcze zarządza się.

Bydgoszcz, dnia 10. IX. 23 r.

Miejski Urząd Policyjny.

Pl. VI. 3801|23.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Muzeum miejskie

od dnia 14 VIII br. jest dostępne dla publiczności. Wstępne wynosi 3.000 mk. dla rodzin i towarzystw zniża się odpowiednio cenę.

Wszystkim tym, którzy umożliwili nam utworzonia tak ważnej dla miasta naszego placówki kulturalnej składamy serdeczne Bóg zapłać.

Pierwsze miejsce wśród ofiarodawców należy J. O. Księżnej Ogińskiej z Potulic, dary przez nią złożone są następujące:

I. Obrazy:

F. Ejsmond: Głowa starca
Grocholski: Portret
Daczyński: Tatar
" Jeździec turecki z buńczukiem
Fabjański: Brama florjańska w Krakowie.

II. Rysunki:

Olesiński: Studjum portretowe
Ichnowski: Scena wiejska
K. Wielopolski: Teka z 30 rysunkami i szkicami ołówkiem lub sepją

III. Z dziedziny Grafiki:

25 obrazów.

IV. Broń:

2 pistolety inkrustowe wschodniej roboty,
3 szpady Ks. Ogińskiego adjutanta Napoleona I.

V. Porcelana:

5 filiżanek wyrobu japońskiego
2 talerze " "
3 talerze " "
1 szafeczka wyrobu augsburskiego
1 taca miedziana wyrobu wschodn.
2 bronzy.

Dary złożyli także:

Pan Prezydent miasta Dr. Sliwiński: Piotra Lombardiego: Madonna i zbiór monet i medali.
Pan Kościelski: Rapacki: Poranek.
Pan Inżynier Rolbieski: Kupniewski: 1 widok Bydgoszczy.
Pan Stobiecki: 1 obraz z zbiorów prywatnych.
Ks. Radca Filipiak: Kossaka, W.: akwarelę.
Pan Radca Sentkowski: Jarockiego: Rybacy nad Bałtykiem.
Ks. Prob. Putz: Wywiórki: Kaplica.
Pan Radca Posłuszny: Wywiórki: Pejsaż w śniegu.
Pan Wierzejski: 1 pas słucki.
Pan hrabia Bniński z Jachcic: minjaturę.
Pan Radca Kaszubowski: 2 medale, 1 miecz japoński.
Pan Rupniewski: Widok z fary (ambona i ołtarz Matki Boskiej).
Ks. prefekt Zieliński: 1 medal bronzowy
Pan Radca Dziurla: 1 kelim.

Pozatem odebrałem w darze rozmaite mniejsze rzeczy, jak monety, listy, zabytki etc.

W depozyt oddali prace swoje Pp. artyści profes. Wysocki, Mondral, Taljański.

Prócz nich oddali w depozyt:

p. dr. Król: obraz Stasiaka,
p. radca Kaszubowski: 3 miniatury, 1 portret z srebrnej blachy,
p. prezydent Poczty Dutczyński: rysunek Ichnowskiego,
p. radca Wache: 2 obrazy J. Thoma, 1 sztych kolorowy, 2 wazony z porcelany starochińskiej,

Pan Wierzejski oddał w depozyt chwilowy cenne zbiory dywanów perskich i mebli rokokowych, jednego Wonvermana i 3 obrazy włoskich malarzy (Tiepolo i Maniasco).

Pan Zakrzewski: 1 rzeźbę z kości słoniowej (ołtarzyk).

Pan Pfefferkorn wystawił prześliczne okazy porcelany miśmieńskiej (Alt-Meissen), 1 biurko (niem. barok.) cenne tkaniny i drobne wyroby srebrne.

Dozór kościoła farnego: obraz nieznanego malarza z XVIII stul.: święta Barbara.

Jeszcze raz zanosimy gorącą prośbę do Wielce Szanownego Obywatelstwa, by nie przestawało udzielać nam dalszej pomocy. Nie daj Boże, by Mu-

zeum byłoby tylko chwilową marotą a nie tem, czem powinno być — stałym pomnikiem kultury naszej.

Serdeczne dzięki należą się p. profesorowi Wysockiemu, który nie tylko słowem, ale i czynem poświęcając drogi swój czas przyczynił się do urządzenia Muzeum naszego.

Ks. Jan Klein, kustosz.

Wyjaśnienie.

Celem usunięcia istniejących między publicznością wątpliwości co do płacy komornego jak i w szczególności co do **opłat za wodę i za kanały** wyjaśniamy pokrótce co następuje:

1. Opłata komornego normuje się art.2. i 3. obowiązującej dotąd ustawy z d 18.12. 20. dot. ochrony lokat. w b. dzielnicy pr., według których za podstawę do oznaczenia podwyżki komornego za mieszkania, lub części mieszkań, za lokale na urzędy, szkoły, hotele, pensjonaty i pokoje meblowane służyć ma komorne, płacone w **czerwcu 1914** (podstawowe komorne). **Podwyżka komornego** za mieszkanie do 6 pokoji włącznie i za lokale na szkoły i urzędy nie może przekraczać 100% podstawowego komornego, zaś za mieszkania powyżj 6 pokoji 150%, dalej za lokale na hotele pensjonaty i za pokoje meblowane 200% podstawowego komornego, wreszcie za sklepy, lokale handlowe i przemysłowe oraz pracownie, nie połączone z mieszkaniami 300% podstawowego komornego

2. Art. 5 ustala pobieranie przez właściciela domu od lokatora wzrastających opłat dodatkowych w wysokości rozłożone **w stosunku do komornego** zwyżki rzeczywistych, przekraczających **normę z czerwca 1914.** wydatków, i to:

a) **w całości** za opłaty **za wodę, kanalizacje,** światło dla sieni, schodów korytarzy, za wywóz śmieci i za komiarza;

b) w domach, do wodciągów i do kanalizacji nie przyłączonych, również **w całości** za dostarczenie przez właściciela wody, za wywóz nieczystości kloacznych i śmieci za oświetlenie sieni, schodów i korytarzy,

c) **w połowie** za wydatki na wynagrodzenie stróża domowego, jednak bez wliczenia w niedostarczonego temuż mieszkania.

Opłaty te lokator uiszczać ma gospodarzowi **wraz z komornem.**

Za mieszkania, które lokator w całości lub częściowo odnajmuje dalej (sublokatorowi) bez dostarczenia mebli i urządzenia domowego, wolno umówić tylko takie komorne od **sublokatorów** które za całość lub odpowiednią część nie przekracza komornego, płaconego **przez lokatora.**

Za dostarczenie **sublokatorowi** urządzenia domowego (mebli) wolno umówić odpowiednie wynagrodzenie w wysokości co **najwyżej 100% komornego,** przypadającego na **odnajętą ubikacje.**

Za dalsze świadczenie (dostarczenia pościeli, obsługi) wolno umówić tylko **odpowiedne godziwe wynagrodzenie.**

3) Art. 13 ustanawia, że „właściwy Urząd Rozjemczy dla Spraw Najmu rozstrzyga o tem czy komorne **i inne wynagrodzenia** opowiadają zasadom i granicom, w ustawie ustalonym.”

Mając na względzie powyżej wymienioną ustawę z d. 18. 12. 20. należy uznać w sprawie pobierania przez Magistrat **opłat za wodę i od kanałów,** że:

a) Magistrat ma prawo ściągania powyższych opłat **jedynie od właścicieli domów** (resp. od abonentów mającyh własne wodomierze),

b) że rozłożenie między lokatorów tych opłat, **ściąganych od nich** przez gospodarza, w raźie nieporozumień, należy wyłącznie do kompetencji Urzędu Rozjemczego dla Spraw Najmu.